

SLOVO K RODIČŮM	5
PŘEDMLUVA KE ČTVRTÉMU VYDÁNÍ	7
ÚVOD	9

První rok života – Jeho význam pro tělesný a duševní vývoj dítěte ... 9
Nové poznatky o chování zvířat v přirozených podmínkách ... 9
Význam raných zkušeností a raného učení pro vývoj dítěte ... 9
Vývojové možnosti dítěte ... 10
Význam prvního roku života pro psychický vývoj dítěte ... 11

• TEORETICKÁ ČÁST 13

Vliv dědičnosti, prostředí a výchovy na vývoj dítěte ... 13
Co si dítě do života přináší a co během života získává ... 13
Proč nemůžeme vychovávat všechny děti stejně ... 15
Rychlost a šíře vývoje dítěte ... 16
Co dítě v 1. roce potřebuje, aby se řádně vyvíjelo ... 18

Jak vyvoláváme a vytváříme reakce kojence ... 25
Můžeme se s malým kojencem dorozumět? ... 25
Jak vzniká pohyb ... 25
Podněty vyvolávající reakce kojence ... 26
Volní (úmyslné) pohyby nastupují „od hlavy k patě“ ... 28
Jak vzniká reakce na nový podnět podmiňováním ... 29
Kladné a záporné zpevňující podněty: odměny a tresty ... 30
Jak si dítě samo osvojuje reakce na nové podněty ... 33
Jak se dítě učí napodobovat ... 35
Jak lze reakce kojence vyvolávat a ovlivňovat slovem ... 36
Vše, čemu se dítě naučí, je předstupněm k dalšímu vývoji ... 36

Stav dítěte – důležitá podmínka úspěšné výchovy ... 38
O biorytmech a rytmicitě dětského chování ... 38
V kterou denní dobu můžeme kojence úspěšně vychovávat ... 40
Normy délky spánku, bdění a délky intervalů mezi krmením ... 43

Základní podmínky výchovné práce s kojencem ... 44
Podmínky systematické výchovné práce ... 44
Podmínky výchovného zásahu – zpětná vazba mezi matkou (otcem) a dítětem ... 45
Hlavní zásady výchovy kojence ... 47

• PRAKTICKÁ ČÁST

Vývoj a výchova novorozence ... 51

Co novorozenec všechno umí ... 51

Jak novorozence vychováváme ... 55

(a) *Co je úkolem výchovy v 1. měsíci života ... 55*

(b) *Rozvíjení smyslů novorozence ... 56*

(c) *Pohybová výchova novorozence ... 60*

(d) *Rozvíjení pohybů ruky v 1. měsíci ... 66*

Vývoj a výchova kojence ve 2. a 3. měsíci života ... 67

Psychický vývoj kojence ve 2. a 3. měsíci života ... 67

Výchova kojence ve 2. a 3. měsíci ... 71

(a) *Pohybová výchova ... 71*

(b) *Rozvíjení smyslového vnímání ... 83*

(c) *Rozvoj hry ... 86*

(d) *Rozvoj emocí ... 87*

(e) *Pěstování návyků ... 89*

Vybavení nábytkem a hračkami ... 91

Vývoj a výchova kojence ve 4.–6. měsíci života ... 93

Hlavní znaky psychického vývoje ve 2. čtvrtletí prvního roku života ... 93

Výchova kojence ve 4.–6. měsíci života ... 98

(a) *Pohybová výchova ... 98*

(b) *Rozvíjení smyslového vnímání ... 110*

(c) *Jak manipulační hrou cvičíme pohyby ruky
a obohacujeme zkušenosti ... 113*

(d) *Zaměstnání rozvíjející myšlení ... 120*

(e) *Rozvíjení řeči, sociálních vztahů a emocí ... 122*

(f) *Pěstování návyků ... 127*

Vybavení domácnosti dětským nábytkem, hračkami apod. ... 130

Vývoj a výchova kojence v 7.–9. měsíci života ... 133

Psychický vývoj ve 3. čtvrtletí ... 133

Výchova kojence v 7.–9. měsíci ... 138

(a) *Charakteristika vývoje ve 2. pololetí prvního roku života ... 138*

(b) *Rozvíjení hrubé motoriky ... 140*

(c) *Rozvíjení jemné motoriky, rozvíjení hry ... 151*

(d) *Rozvíjení zkušeností, myšlení a řeči ... 159*

(e) *Rozvíjení emocí a sociálních vztahů ... 170*

(f) *Pěstování návyků ... 175*

Vybavení nábytkem a hračkami ... 178

Vývoj a výchova kojence v 10.–12. měsíci života ...	180
Psychický vývoj dítěte ve 4. čtvrtletí prvního roku života ...	180
Výchova kojence v 10.–12. měsíci ...	184
(a) <i>Rozvíjení hrubé motoriky ...</i>	<i>184</i>
(b) <i>Rozvíjení jemné motoriky ruky ...</i>	<i>191</i>
(c) <i>Rozvíjení hry ...</i>	<i>202</i>
(d) <i>Rozvíjení řeči a myšlení ...</i>	<i>205</i>
(e) <i>Rozvíjení emocí a sociálních vztahů ...</i>	<i>213</i>
(f) <i>Pěstování návyků ...</i>	<i>217</i>
Vybavení nábytkem a hračkami ...	219

ZÁVĚR	221
--------------	------------

PŘÍLOHA	224
----------------	------------

Tabulky pro odhad psychického vývoje kojence ...	224
---	------------